

Funkcionālo spēju novērtējums pacientiem ar insultu rehabilitācijas resociālajā fāzē pirms un pēc kompleksas terapijas

Dace Driba, Evita Dubiņina

Rīgas Stradiņa universitāte, Rehabilitācijas katedra, Latvija

Ievads. Insults ir vairāk invalidizējošs nekā letāls, vairāk nekā 30% izdzīvojušo ir paliekoša fiziskā nespēja un 20% nākotnē būs nepieciešama palīdzība ikdienas aktivitāšu veikšanā. Insults prasa ilgstošu ārstēšanas un rehabilitācijas procesu. Tas rada nopietnu sociāli ekonomisku problēmu, kas prasa papildu izdevumus valsts budžetā. Tāpēc ir svarīgi novērtēt ārstēšanas un rehabilitācijas rezultātu atbilstoši starptautiskajām normām, izmantojot aprobētas skalas, kas dod iespēju objektīvi novērtēt terapijas iznākumus un darba efektivitāti.

Darba mērķis. Novērtēt kompleksas terapijas ietekmi uz funkcionālajām spējām pacientiem ar insultu rehabilitācijas resociālajā fāzē.

Materiāls un metodes. Pētījuma piedalījās 25 pacienti pēc pirmreizēja išēmiska insulta; laiks, kas pagāja no saslimšanas brīža - vairāk par 6 mēnešiem. Funkcionālo spēju novērtēšanai izmantoti instrumenti: Funkcionālās neatkarības novērtējums (*FIM*), Rivermedas mobilitātes indekss (*RMI*), Insulta ietekmes skala (*Stroke Impact Scale 3.0-SIS*) un Mini mentālā stāvokļa novērtējums (*Folstein Mini-Mental State Examination*). Pētījuma ietvaros pacientu funkcionālās spējas tika novērtētas 2 reizes (pirmo 3 dienu laikā pēc iestāšanās un pēdējo 3 dienu laikā pirms izrakstīšanas).

Rezultāti. Pēc *FIM*, *SIS* un *RMI* rādītājiem pētījuma dalībnieku funkcionālās spējas kompleksas terapijas rezultātā uzlabojas, attiecīgi par 11,3%, 28,3% un 12%.

Starp *FIM* motorās apakšskalas un *SIS* fiziskā domēna, *FIM* kognitīvās apakšskalas un *SIS* atmiņu un komunikācijas dimensiju, *FIM* un atveseļošanās pakāpes vidējām vērtībām pirms kompleksās terapijas pastāv cieša korelācija (attiecīgi $r = 0,76; 0,60; 0,63$ pie $p < 0,001$). Cieša korelācija starp šīm vērtībām saglabājas arī pēc kompleksās terapijas kursa (attiecīgi $r = 0,76; 0,59; 0,66$ pie $p < 0,001$).

Secinājumi. Kompleksas terapijas rezultātā, insulta pacientu funkcionālās spējas rehabilitācijas resociālajā fāzē, novērtējot gan objektīvi, gan subjektīvi, ir statistiski ticami uzlabojušās.